

REPORTAGE Agent Marco Eradus probeert acteurs geloofwaardig neer te zetten

Pak en wapen maken een figurant geen politieman

Met zijn bedrijf Politie Casting probeert agent Marco Eradus films en series authentieker te maken. Op de filmset let hij op de kleinste details om frustratie bij kenners thuis te voorkomen.

Boris Bouwman

© NRC

Zaandam ■ Zes in grijze pakken gestoken mannen stappen uit fonkelnieuwe, donkerkleurige terreinwagens met knipperende zwaailichten op het dak. Uit de achterbak halen ze kogelwerende vesten, een taser, helmen met nachtkijkers, een schild en aanvals-wapens tevoorschijn. Als iedereen zwaarbepakt is kan de klep weer dicht. Op hun borst en rug prijkt: 'Dienst Speciale Interventies'. De DSI, die onder meer wordt ingezet bij zware criminaliteit en terroristische aanslagen, is startklaar voor een inval op de Rozengracht in Zaandam.

De regisseur van de nieuwe 'Baantjer'-serie, volgend jaar te zien op SBS en Videoland, stopt de opname en vraagt of de mannen hun replica een extra keer kunnen doorladen. Meer wapengekletter. Ze mogen ook ietsje sneller handelen. Is dat realistisch, wil hij van Marco Eradus weten. „*Slow is smooth, smooth is fast*”, luidt het antwoord.

Sinds 2021 runt de 54-jarige Eradus de eenmanszaak Politie Casting, die beschikt over een figurantenbestand van circa tweehonderd mensen die werken of werkten bij politie, defensie, douane of de Koninklijke Marechaussee. Zelf werkte Eradus bij defensie en antiterreureenheden BBF, vertelt hij in een aangrenzende steeg om buiten het shot te blijven.

Inmiddels werkt hij ruim 25 jaar bij de politie. Momenteel als chef van een kleine, specialistische eenheid 'en qua informatie wil ik het daar even bij laten'. Als bijverdienste werkt hij mee aan filmproducties, nu vijf tegelijk. Soms is het lastig om het aantal figuranten rond te krijgen, zegt hij, maar dat is voor hem geen reden om 'twijfelgevallen' toe te laten op de set.

Pizzabakker als ME'er

Eradus' hand is in circa 35 films en series terug te zien. Het productie-team van 'Baantjer: het begin' (2019), een film over de kroningsrellen in 1980, klopte als eerste bij hem aan: kon de toenmalige sectiecommandant van de mobiele eenheid (ME) niet een paar dagen op de set meekijken? Om erop toe te zien dat de krakersrellen zo authentiek mogelijk leken.

Graag, zei Eradus, die zich bij het zien van onrealistische politiere-series opvrat voor de televisie. Hij had minimaal drie uur nodig om de figuranten zonder politieachtergrond, onder meer een pizzabakker en kantoormedewerker, klaar te stomen voor de scènes. De echte opleiding tot ME'er duurt vier weken.

Eradus beeldt in de steeg uit hoe een ME'er in de verdedigingsstand hoort te staan. Een rechtshandige agent haalt zijn linkerbovenarm

Iedereen mag een grijs DSI-pak aanschaffen, ook de acteurs die meespelen in 'Baantjer'.

FOTO MARCO BAKKER

„**Een figurant moet weten: hoe hou ik een wapen vast, hoe richt ik? Anders ziet het er écht knullig uit**”

Eerste klus

Eradus' eerste grote klus was thriller-serie 'Het gouden uur' (2022). Het productiebedrijf vroeg hem vijftien tot twintig figuranten te regelen voor een DSI-rol. Een grijs pak en wapen maakt iemand nog geen geloofwaardige DSI'er, benadrukt Eradus. Een figurant moet weten: hoe hou ik een wapen vast, hoe richt ik? „Anders ziet het er écht knullig uit”, zegt hij. Daarom zocht hij actief naar politiemensen.

Eradus hoopte ook eens een echte DSI'er uit zijn vriendengroep te strikken voor een film, maar die wilde uiteindelijk niet figureren uit vrees dat zijn identiteit zou uitlekken als hij op de set zou

verschijnen. „Ik zou ze er dolgraag steevast bij willen hebben, maar heb me erbij neergelegd.”

Als alternatief geven twee DSI'ers jaarlijks een training buiten werktijd aan Eradus' figuranten. Ook de Belgische 'iHostage'-acteur Louis Talpe, vooral bekend als Mega Toby, werd via kennissen van Eradus getraind.

Zijn politie- en castingwerk houdt Eradus strikt gescheiden, vertelt hij. Hij zal niet vragen aan de luchtvaartpolitie om een keer over een filmset te vliegen. „Het is misschien één belletje en mogelijk moeten ze sowieso een ronde maken, maar ik wil geen belangenverstrengeling. Het is ook niet eerlijk naar de concurrentie toe.”

Ook zonder helikopter trekken de fictieve DSI'ers op de Baantjer-draaidag bekijks. Sommige voorbijgangers schrikken, anderen willen een selfie. Buurtbewoner Anita Bakker (58) vindt de locatie met graffiti, gebarsten ruitje, wietlucht en vuile gevels goed gekozen: „Dit is een plek waar 's avonds shady dingen gebeuren.”

Iedereen mag een grijs DSI-pak aanschaffen, licht Eradus toe. Alleen voor politiestrepen en het embleem met wetboek, granaat en vlam is toestemming nodig. Goedkeuring krijgen productiehuizen bijna altijd. De politie is kritischer geworden in het geval van rappers, zegt hij, omdat in videoclips met politiekleding geregeld de spot werd gedreven met agenten.

De figuranten die bij defensie en

politie werken, blijven liever anoniem. De breedgebouwde horeca-ondernemer Peter Jongenelen (51) wil zijn grijze bivakmuts op camera wel oprollen. Hij diende ooit bij de parate eenheid op de Duitse legerplaats Seedorf. „De kameraadschap blijft altijd trekken.” Het figureren noemt hij 'een stukje ontspanning' met vrienden. Een paar weken eerder liet hij zich als zpp-trainingsacteur oppakken door de echte DSI. „Dan zie je heel veel gelijkenissen met wat wij als figuranten doen. Dat maakte de ervaring vol adrenaline nog gaver.”

Oogmasker

Nadat de opnameleider 'Actie' heeft geroepen, besluiten de figuranten het pand. „Politie, klauwen laten zien”, roepen ze bij het binnengaan. De scène moet een paar keer over. Eradus adviseert de regisseur om de ingerekende criminalen een oogmasker op te doen, net als in het echt. Later stelt hij een interactie voor tussen de rechercheur en het DSI-team. Normaliter zal dat niet zo snel gebeuren, zegt hij. „Maar je wil ook een beetje dat filmische effect.”